

EIROPAS PADOME

Eiropas līgumi

ETS Nr.43

**KONVENCIJA PAR VAIRĀKVALSTU PILSONĪBAS GADĪJUMU
SAMAZINĀŠANU UN MILITĀRO DIENESTU VAIRĀKVALSTU
PILSONĪBAS GADĪJUMOS**

Strasbūra, 1963.gada 6.maijs

***Convention on the Reduction of Cases of Multiple Nationality and Military
Obligations in Cases of Multiple Nationality***

Šo Konvenciju parakstījušās Eiropas Padomes dalībvalstis,

uzskatot, ka Eiropas Padomes mērķis ir panākt lielāku vienotību starp tās
dalībvalstīm;

uzskatot, ka vairākvalstu pilsonības gadījumi izraisa sarežģījumus un ka kopīga
dalībvalstu rīcība, lai cik vien iespējams samazinātu vairākvalstu pilsonības
gadījumus, atbilst Eiropas Padomes mērķiem;

uzskatot, ka ir vēlams, lai no personām, kurām ir divu vai vairāku līgumslēdzēju pušu
pilsonība, viņu militārā dienesta izpilde tiktu pieprasīta tikai attiecībā uz vienu no šīm
pusēm,

ir vienojušās par sekojošo:

1. nodaļa. Vairākvalstu pilsonības gadījumu samazināšana

1.pants

1. Pilngadīgie līgumslēdzēju pušu pilsoņi, kas pēc savas brīvas gribas naturalizācijas,
optācijas vai atjaunošanas ceļā iegūst citas puses pilsonību, zaudē savu iepriekšējo
pilsonību. Viņiem nav tiesību saglabāt savu iepriekšējo pilsonību.

2. Līgumslēdzēju pušu nepilngadīgie pilsoņi, kas tādā pašā ceļā iegūst citas puses
pilsonību, arī zaudē viņu iepriekšējo pilsonību, ja tad, kad to valsts nacionālā
likumdošana paredz pilsonības zaudēšanu šādos gadījumos, viņiem ir bijušas
attiecīgas tiesības vai viņi bijuši pienācīgi pārstāvēti. Viņiem nav tiesību saglabāt savu
iepriekšējo pilsonību.

3. Nepilngadīgie bērni, izņemot tos, kas ir vai ir bijuši precējušies, tāpat zaudē savu
iepriekšējo pilsonību citas līgumslēdzējas puses pilsonības ipso jure iegūšanas
gadījumā, ja šo pilsonību naturalizācijas, optācijas vai atjaunošanas ceļā iegūst viņu
tēvs un māte. Gadījumos, kad iepriekšējo pilsonību zaudē tikai viens no vecākiem, to,
kura no vecākiem pilsonību nepilngadīgais iegūst, nosaka saskaņā ar tās
līgumslēdzējas puses likumdošanu, kuras pilsonība bērnam bija. Šajā gadījumā šī
likumdošana var kā priekšnosacījumu bērna pilsonības zaudēšanai noteikt otra vecāka
vai aizbildņa iepriekšēju piekrišanu bērna jaunās pilsonības iegūšanai.

Tomēr, neietekmējot katras līgumslēdzējas puses likumdošanas darbību attiecībā uz pilsonības atjaunošanu, puse, kuras pilsonība iepriekšējā rindkopā minētajam nepilngadīgajam bija, var izvirzīt īpašus nosacījumus, saskaņā ar kuriem bērni var pēc savas vēlēšanās atjaunot šo pilsonību pēc pilngadības sasniegšanas.

4. Ciktāl tas attiecas uz pilsonības zaudēšanu saskaņā ar šo pantu, pilngadības un nepilngadības vecumu, kā arī rīcībspējas un pārstāvības nosacījumus nosaka tās līgumslēdzējas puses likumdošana, kuras pilsonība attiecīgajai personai ir.

2.pants

1. Persona, kurai ir divu vai vairāku līgumslēdzēju pušu pilsonība, var atteikties no vienas vai vairākām šīm pilsonībām, ja tam piekrīt līgumslēdzēja puse, no kuras pilsonības persona vēlas atteikties.

2. Šādu piekrišanu līgumslēdzēja puse, kuras pilsonība pilngadīgai personai ir ipso jure, nedrīkst liegt, ja šīs personas pamata dzīvesvieta pēdējos desmit gadus ir bijusi ārpus šīs puses teritorijas un ja tās pamata dzīvesvieta ir teritorijā, kuras pilsonību šī persona vēlas saglabāt.

Tāpat līgumslēdzēja puse šādu piekrišanu nedrīkst liegt attiecībā uz nepilngadīgajiem, kas atbilst iepriekšējā rindkopā minētajiem nosacījumiem, ja šīs valsts likums atļauj viņiem ar vienkāršu paziņojumu atteikties no pilsonības un ja šīm personām bijušas attiecīgas tiesības vai arī tās bija pienācīgi pārstāvētas.

3. Pilngadības un nepilngadības vecumu, kā arī nosacījumus, lai tiktu uzskatīts, ka personai ir bijušas attiecīgas tiesības, un nosacījumus pārstāvībai nosaka tās līgumslēdzējas puses likumdošana, no kuras pilsonības persona vēlas atteikties.

3.pants

Līgumslēdzēja puse, no kuras pilsonības persona vēlas atteikties, nedrīkst par šādu atteikšanos prasīt no personas īpaša nodokļa vai maksājuma samaksu.

4.pants

Neviens no šajā Konvencijā ietvertajiem noteikumiem nevar tikt piemērots tādējādi, lai aizkavētu tādu noteikumu piemērošanu, kas lielākā mērā ierobežo vairākvalstu pilsonības gadījumus, un kas ieviesti vai vēlāk ietverti vai nu līgumslēdzējas puses nacionālajā likumdošanā, vai jebkurā citā līgumā, konvencijā vai dokumentā, kas noslēgts starp divām vai vairākām līgumslēdzējām pusēm.

2.nodaļa. Militārais dienests vairākvalstu pilsonības gadījumos

5.pants

1. Personām, kurām ir divu vai vairāku līgumslēdzēju pušu pilsonība, ir jāpilda militārais dienests tikai attiecībā pret vienu no šīm pusēm.

2. Šā panta pirmās daļas piemērošanu jebkuras no līgumslēdzējām pusēm var noteikt ar īpašu vienošanos savā starpā.

6.pants

Izņemot gadījumus, kad īpaša vienošanās, kas ir tikusi vai var tikt noslēgta, nosaka

citādi, attiecībā uz personu, kurai ir divu vai vairāku līgumslēdzēju pušu pilsonība, tiek piemēroti sekojoši noteikumi:

1. Jebkurai šādai personai ir jāveic militārais dienests attiecībā uz to līgumslēdzēju pusi, kuras teritorijā viņa pamatā dzīvo. Tomēr līdz 19 gadu vecumam šai personai ir tiesības brīvi izvēlēties kā brīvprātīgajam pildīt militāro dienestu attiecībā uz jebkuru citu pusi, kuras pilsonis viņš ir, nodienot pilnu un dienesta laiku, kas ir vismaz tikpat ilgs kā iepriekšējās puses noteiktais aktīvā dienesta laiks.
2. Persona, kas pamatā dzīvo tādas līgumslēdzējas puses teritorijā, kuras pilsonis tā nav, vai valstī, kas nav šīs Konvencijas dalībvalsts, var izvēlēties pildīt militāro dienestu jebkuras līgumslēdzējas puses teritorijā, kuras pilsonis tā ir.
3. Persona, kas saskaņā ar šā panta pirmo un otro daļu izpilda militāro dienestu attiecībā uz vienu pusi saskaņā ar šīs valsts likumiem, ir uzskatāma par izpildījušu militāro dienestu attiecībā uz jebkuru citu pusi vai pusēm, kuras pilsonis tā arī ir.
4. Persona, kas pirms šīs Konvencijas spēkā stāšanās ir izpildījusi militāro dienestu attiecībā uz vienu no pusēm, kuras pilsonis tā ir, saskaņā ar šīs puses likumiem, ir uzskatāma par izpildījušu šo dienestu attiecībā uz jebkuru citu pusi vai pusēm, kuras pilsonis tā arī ir.
5. Persona, kas saskaņā ar šā panta pirmo daļu ir izpildījusi aktīvo militāro dienestu attiecībā uz vienu no līgumslēdzējām pusēm, kuras pilsonis tā ir, un pēc tam pārceļas uz pastāvīgu dzīvi uz citu pusi, kuras pilsonis tā ir, var tikt ieskaitīta rezervē tikai attiecībā uz pēdējo pusi.
6. Šā panta piemērošana nekādā mērā neietekmē attiecīgo personu pilsonību.
7. Pienākumi, kas izriet no šā panta, nav saistoši pusei, kas izsludina mobilizāciju.

3.nodaļa. Konvencijas piemērošana

7.pants

1. Ikvienu līgumslēdzēja pusi piemēros 1. un 2.nodaļas noteikumus. Tomēr ikvienu līgumslēdzēja pusi ratifikācijas, pieņemšanas vai pievienošanās brīdī var paziņot, ka tā piemēros tikai 2.nodaļas noteikumus. Šajā gadījumā 1.nodaļas noteikumi netiek piemēroti attiecībā uz šo pusi.

Tā var jebkurā vēlākā laikā paziņot Eiropas Padomes ģenerālsekretāram, ka tā piemēro arī 1.nodaļas noteikumus. Šis paziņojums stājas spēkā brīdī, kad tiek saņemts, un no šī brīža 1.nodaļa tiek piemērota attiecībā uz šo pusi.

2. Katra līgumslēdzēja puse, kas ir piemērojusi šā panta pirmās daļas pirmo rindkopu, parakstīšanas brīdī vai iesniedzot glabāšanā ratifikācijas rakstu vai pieņemšanas vai pievienošanās dokumentu, var paziņot, ka tā piemēros 2.nodaļas noteikumus tikai attiecībā uz tām līgumslēdzējām pusēm, kuras piemēro 1. un 2.nodaļu. Šajā gadījumā 2.nodaļas noteikumi netiek piemēroti starp pusi, kura šādu paziņojumu ir sniegusi, un pusi, kura piemēro šā panta pirmās daļas otro rindkopu.

4.nodaļa. Nobeiguma noteikumi

8.pants

1. Jebkura līgumslēdzēja puse parakstīšanas brīdī vai iesniedzot glabāšanā tās ratifikācijas rakstu vai pieņemšanas vai pievienošanās dokumentu var paziņot, ka tā izmantos vienu vai vairākas no šīs Konvencijas Pielikumā paredzētajām atrunām. Nekādas citas atrunas nav pieļaujamas.
2. Jebkura līgumslēdzēja puse, kura ir izdarījusi atrunu saskaņā ar šā panta pirmo daļu, var to atsaukt pilnībā vai daļēji ar Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram adresētu paziņojumu, kas stājas spēkā tā saņemšanas dienā.
3. Līgumslēdzēja puse, kas saskaņā ar šo pantu ir izdarījusi atrunu attiecībā uz jebkuru šīs Konvencijas noteikumu, nevar prasīt šī noteikuma piemērošanu no citas puses; tomēr gadījumā, ja tās atruna ir daļēja vai nosacīta, tā var prasīt attiecīgā noteikuma piemērošanu, ciktāl tā pati to ir pieņēmusi.

9.pants

1. Jebkura līgumslēdzēja puse parakstīšanas laikā vai iesniedzot glabāšanā ratifikācijas rakstu vai pieņemšanas vai pievienošanās dokumentu, vai jebkurā vēlākā laikā var, iesniedzot Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram attiecīgu paziņojumu, attiecībā uz valstīm un teritorijām, pār kurām tā uzņēmusies starptautisku atbildību vai kuru vārdā tā ir pilnvarota uzņemties saistības, definēt terminu "pilsoņi" un norādīt teritorijas, attiecībā uz kurām šī Konvencija tiks piemērota.
2. Jebkurš paziņojums, kas izdarīts saskaņā ar šo pantu, var, attiecībā uz šajā deklarācijā minētajiem pilsoņiem un teritorijām, tikt atsaukts šīs Konvencijas 12.pantā noteiktajā kārtībā.

10.pants

1. Šī konvencija ir atklāta parakstīšanai Eiropas Padomes dalībvalstīm. Tā ir jāratificē vai jāpieņem. Ratifikācijas raksti vai pieņemšanas dokumenti tiek nodoti glabāšanā Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram.
2. Šī Konvencija stājas spēkā vienu mēnesi pēc dienas, kad iesniegts otrais ratifikācijas raksts vai pieņemšanas dokuments.
3. Attiecībā uz valsti, kas šo Konvenciju ratificē vai pieņem vēlāk, tā stājas spēkā vienu mēnesi pēc dienas, kad glabāšanā iesniegts ratifikācijas raksts vai pieņemšanas dokuments.

11.pants

1. Pēc šīs Konvencijas spēkā stāšanās Eiropas Padomes Ministru komiteja var ar vienbalsīgu balsojumu nolemt uzaicināt jebkuru valsti, kas nav Eiropas Padomes dalībvalsts, pievienoties Konvencijai. Jebkura šādi uzaicināta valsts var pievienoties Konvencijai, iesniedzot Eiropas Padomes ģenerālsēkretāram glabāšanā tās pievienošanās dokumentu.
2. Attiecībā uz šādi pievienojušos valsti Konvencija stājas spēkā vienu mēnesi pēc dienas, kad glabāšanā iesniegts tās pievienošanās dokuments.

12.pants

1. Šī Konvencija ir spēkā uz nenoteiktu laiku.
2. Jebkura līgumslēdzēja puse var, ciktāl tas uz to attiecas, denonsēt šo Konvenciju ar Eiropas Padomes ģenerālsekretāram adresētu paziņojumu.
3. Šāda denonsācija stājas spēkā vienu gadu pēc dienas, kad ģenerālsekretārs šo paziņojumu ir saņēmis.

13.pants

Eiropas Padomes ģenerālsekretārs paziņo Eiropas Padomes dalībvalstīm un jebkuras valsts valdībai, kura ir pievienojusies šai Konvencijai, par:

- a) katru parakstīšanu un katra ratifikācijas raksta un pieņemšanas vai pievienošanās dokumenta nodošanu glabāšanā;
- b) katru Konvencijas spēkā stāšanās dienu saskaņā ar tās 10. un 11.pantu;
- c) katru atrunu, kas izdarīta saskaņā ar 8.panta pirmo daļu;
- d) katru atrunas atsaukšanu saskaņā ar 8.panta otro daļu;
- e) katru paziņojumu, kas saņemts saskaņā ar 7.pantu un 9.panta pirmo daļu;
- f) katru paziņojumu, kas saņemts saskaņā ar 9.panta otro daļu un 12.pantu, kā arī dienu, kurā denonsācija stājas spēkā.

Apstiprinot to, apakšā parakstījušies attiecīgi pilnvarotie ir parakstījuši šo Konvenciju.

Parakstīta Strasbūrā 1963.gada 6.maijā, angļu un franču valodā, abiem tekstiem esot vienlīdz autentiskiem, vienā eksemplārā, kas tiek glabāts Eiropas Padomes arhīvā. Ģenerālsekretārs izsūta apstiprinātas kopijas katrai valdībai, kura Konvenciju ir parakstījusi vai tai pievienojusies.

PIELIKUMS

Jebkura līgumslēdzēja puse var paziņot, ka tā patur tiesības:

1. noteikt, ka pilsonības zaudēšana, kas minēta 1.panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā, ir atkarīga no nosacījuma, ka attiecīgā persona jau pamatā dzīvo vai pēc kāda laika izveidos savu pamata dzīvesvietu ārpus tās teritorijas, izņemot, ja gadījumā, kad persona pēc savas brīvas gribas iegūst citas valsts pilsonību, attiecīgā valsts institūcija ir atbrīvojusi šādu personu no nosacījuma par pamata dzīvesvietu ārvalstī;
2. neuzskatīt sievietes paziņojumu par vīra pilsonības pieņemšanu sakarā ar laulības noslēgšanu un tās pastāvēšanas laikā par optāciju 1.panta izpratnē;
3. atļaut jebkuram tās pilsonim saglabāt viņa iepriekšējo pilsonību, ja tam jau iepriekš piekrit līgumslēdzēja puse, kuras pilsonību viņš vēlas iegūt kādā no 1.pantā minētajiem veidiem;

4. nepiemērot 1. un 2.panta noteikumus, ja kāda tās pilsoņa sieva ir ieguvusi citas valsts pilsonību, bet viņas vīrs saglabā šīs puses pilsonību.